

Amirali
Salon
10010/20

Öz: Silihlarda mevcut tesisattan bilistifade yedek bir santralin inşası h.

Silahdaraga santralında halen mevcut tesisattan son sene zarfında hiç çalışmadan,daimi surette yedekte kalan 8 adet alçak tazyikli kazanların 6 sindan istifade ederek,İstanbulun diğer bir mahallinde,yedek ikinci bir santralin inşası arzu edildiği takdirde,yapılması icap eden işler ve bu yeni santralin fayda ve mahzurları aşağıda izah edilmiştir:

İşbu santralde kurulacak olan 6 kazandan beherinin takatı 2000 KW olduğuna göre,cem'an 12000 KW takatında bir kazan dairesi tesis edilmiş olacak ve buna uygun olarak,azami 12000 KW takatında olup 1g Atm.tazyik ve 350 derece buharla tahrik edilen mevcut III No lu ABG turbo-generatör grubunun da,yeni santrale nakledilmesi icap edecektir. Yardımcı tesisattan,kazan tagdiye tulumbaları,transformatör ve ilah,.kolayca mevcut malzemeden bulunabilmekte ise de,buhar ve su boru ve vanalarını temin etmekte daha fazla müşkülata tesadüf edilmesi muhtemeldir. Benaberin,elde mevcut boruların kifayet edebileceği şekilde,yeni santral planının yapılması mümkündür. Fakat mes'elenin en müşkül kısmı binanın, montaj için elzem olan müteharrik köprülü vinç ve bilhassa türbo-generatörün beton arme temeli için lazım olan muhtelif eb'atta gerek profile gerekse beton arme demirlerinin teminidir. Zira yukarıda zikredilen inşaat için asgari 300-400 ton demire lazım vardır. Ayrıca,işbu santral,icabında saatta 10-12000 KW,yani günde takriben 250-300000 KWsaatlik cereyan istihsal edeceğinden,günde 240-250 ton kömür yakması icap edecek,binaenaleyh takriben 10000 ton kömürü parka yığabilmek,parktan günde 250 ton kömürü alıp kazan dairesine verebilecek bir kömür nakil tesisatı lazım olacaktır ki,bunun için de ayrıca,asgari 80-100 ton demire ihtiyaç vardır.Demir temin edilebildiği takdirde,nakil tesisatına ait elektrik motörü çelik kablo,lastik kayış gibi malzemenin tedariki mümkün olabilecektir.

Yedek santralin yapılması için lazım olacak zaman tahminen şudur:

İnşaat mahallinin intihabı,tesisat planlarının ihzarı,beton arme temel ve bina hesabının ve projelerinin yapılması asgari 2-3 aylık bir müddete mütevakıftır. Ancak projeler itmam ve lazım olan demir temin edildikten sonra,temel işlerine başlanabilir.

Temeller,bilhassa türbinin temeli basit şekilde olmayıp,kalip işleri fazla olan hususi şekilde olduklarından,inşası için asgari 4-5 aylık bir müddete ihtiyaç vardır.

Silahdaraga işletme emniyetini fuzuli olarak çok uzun bir müddet azaltmış olmamak için kazanlar ve makina,ancak temellerin bitmesi yaklaştığı zaman,sökülmeğe bağlanacak ve temeller itmam edilinceye kadar bunların da sökülmesi bitmiş olacaktır.Yeni mahallerine nakledilen tesisatın montajı (ahvali hazıra göz önünde tutularak kâfi miktarda mütehassis işçi bulmak şartıyla) 4-5 aylık bir zamana mütevakıftır.

SİLHTAR ELEKTRİK
FABRİKASI

No. _____
Tarih _____

Handwritten signature: Mustafa Kemal Atatürk

6.9/9130/1

Özet: Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...

Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...

Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...

Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...

Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...
Şilinde mevcut tesisatın...

İLHAN E. TRİK
FABRİKA
Sİ

Binaenaleyh, santralin bir kısmını nakletmege karar verildiği andan, yedek santralin işlemeğe hazır olacağı ana kadar 12-15 aylık bir müddete ihtiyaç vardır. İşbu müddetin son 5-6 ayı zarfında, Silihdardaki tesisatın takatı azalmış, fakat Yeni Yedek santral da itmam edilmemiş olduğundan, şehrin ceryanını temine ait emniyet emsali mahim surette azalmış bulunacaktır.

Yedek santralin inşaatı itmam edildikten sonra, dahi, aşağıda ayrıca izah edileceği veçhle, işletme emniyeti bugünkü kadar yüksek olamayacaktır.

Temelin sökülmesi, temel ve binaların yapılması, tesisatın yeneden kurulması, ve tamamlanması kanaatimize göre 5-600.000 liralık bir masrafı istilzam edecektir.

x

x x

Yedek santralin fayda ve mahzurları aşağıda izah edilmiştir:

Yegane fayda, hali harpta hava hucumlarıyla Silihdar santrali tahrib edildiği takdirde, şehrin hiç olmazsa kısmen en mübrek ihtiyacını temin etmek umididir. Mamafih, 1 1/2 - 2 milyon lira gibi çok yüksek mesarif ve 2-3 sene gibi çok uzun inşaat müddeti göze alınamadığı takdirde, işbu yedek santralin yer altında, hava hucumlarından mahfuz bir şekilde yapılması mümkün olamayacağından, elde edilmesi istenilen fayda cayı şüphedir, zira yer yüzünde ve açıkta inşa edilen ikinci santral da, Silihdar santrali gibi, yekdigelerini takib edecek hava hucumları esnasında, tahrip edilmesi bir gün mes'alesi olacak ve sarfedilen para ve emekler boşa gidecektir.

Diger taraftan, Silihdar santralında halen mevcut tesisat ikiye ayrılmış olduğundan, işletme emniyeti bugünkine nazaran çok azalmış olacaktır, zira gerek kazan gerek makinalar her hangi bir arıza vukuunda, bugün yekdigesine tam bir yedek teşkil ederken, ikiye ayrıldığı takdirde bir santraldaki kazanların istihsal ettiği buhardan diger santraldaki makina istifade edemeyecek ve binaenaleyh, bir santralda yalnız makina arızası, digerinde yalnız kazan arızası, her iki santrali birden felce uğratacaktır.

Cümlesi bir arada bulunurken sağlam kalan kazanların sağlam kalan makinayı işletmesi mümkündür.

Halbuki, Silihdar tesisatı olduğu gibi bırakılarak, yukarıda tahmin edilen masraf ile inşaat müddeti zarfında temaniyle yeni gaz türbinleriyle mücehhez hava hucumlarına karşı mahfuz yer altında bir santral yapmak mümkündür. Bu çareli hal takriben bir sene evvel Nafia ve Dahiliye Vekâletlerine arz edilmiştir. Bunun için lüzumu olan serbest dövizli temin etmek mümkün olmadığı takdirde, bir kül halinde çalışan Silihdarın tesisatını bozarak, işletme emniyetini azaltmaktansa, Türkiyanın muhtelif şehirlerinde mevcut muhtelif takatta Dizel, Gaz, Buhar gruplarından istifade ederek, şehrin muhtelif noktalarında dahik bir şekilde müteaddit ufak yardımcı santralların inşası, gerek emniyet gerek masraf ve gerekse demir malzemesini temin imkanı bakımından daha elverişli olacaktır.

2/1301/20
H u l â s a :

Yedek bir santralin inşası için lazım olan 4 - 500 ton muhtelif eb'ad ve profilde demir temin edilebildiği takdirde, 5 - 600.000 lira masrafla 12 - 14 ay zarfında Silihdarın 10.000 KW. lık bir kısmını nakletmek mümkün olabilir fakat yer yüzünde inşa edilecek olan bu yedek santral ile hava hücumlarına karşı emniyet fazla miktarda artmış olmaz.

Buna mukabil, Silihdarın işletme emniyeti mühim miktarda azalmış olur. Daha m'sait bir çareci hal, yeni gaz türbinleriyle mücehhez yeni bir santralin yer altında veya dağ içinde inşasıdır.

Bunun için lazım olan serbest döviz veya takas temin edilemediği takdirde, şehrin muhtelif mahallerinde dağık bir şekilde, müteaddit ufak santrallerin de kurulması mümkündür.

Fabrika Müdürü

G. y. / 9130 / 3

U r l a s :

Yodak bir sanchalın inşaat için lazım olan 4 - 500 ton
müsbet 20' ad ve pozitif demir temel edilmiş taşınır.
8 - 500.000 litre mazarla 12 - 14 ay içinde 21100000 10.000
KW. bir bir kamaarı nakletmek mümkün olabılır. Fakat her yıla
işin edilecek olan bu yodak sanchal ile hava taşıma karga
emiyet fazla miktarda artar olmas.

Buna mukabil, 2110000000 işleme emiyetli miktarda taşınır.
de azalmış olur. Buna müsbet bir demir mal, yani gas taşıma-
riye miktarda yani bir sanchalın her yılında veya her işinde
inşaatdır.

Bunun için lazım olan herşey bütün veya tamam temel
edilmiş taşınır, sonra müsbet temel edilmiş demir bir
şekilde, müsbetlik için sanchalın da taşıması mümkündür.

Fabrikasın müdürlüğü

Handwritten notes and a faint rectangular stamp or box in the bottom right corner.

Fabrika için
suret

Teknik

V: 1143
D: 2332
Umumî Fabrika

5 Şubat 1941

İstanbul Elektrik
Santralının tevsi
için yapılacak etüt-
ler hakkında.

NAFİA VEKÂLETİ
İSTANBUL NAFİA ŞİRKETİ VE
MÜESSESELERİ BAŞKOMİSERLİĞİNE.

İstanbul şehrinin artmakta olan ihtiyacını karşılamak üzere, ileride yapılacak yeni santral tesisi-
satinde, Ağaçlı-Ayazma linyitlerinden ne dereceye ka-
dar istifade etmek mümkün olduğunu tespit etmek üzere,
MTA tarafından mahallinde sondaj yapılması için Nafia
Vekâletinin delaleti rica edilmiş ve 19⁴⁰ senesi
Birinci Kânun ayında, ikinci ecnebi mütesahhısın Ağaç-
lı-Ayazma mntikasına gönderilmekte olduğunu istihbar
ettiğimizden, 138 sayı ve 2.XII.9⁴⁰ tarihli mektubu-
mızla keyfiyet, Nafia Vekâleti yüksek makamından is-
tifsar edilmişti. Filhakika, işbu mektubun gönderil-
mesini müteakip, MTA'nın mütehassıslarından B.Vladmir
Kovenko, idareemizle temas ederek tetkikat ve sondaj
yapmak üzere mahalline gitmiş ise de, bir hafta sonra
avdet ettiği istihbar edilmiş, fakat kendisi ile tek-
rar temas etmek mümkün olmamıştır. Mevsimin müsaade-
sizliği yüzünden, o zaman bir şey yapmak mümkün olma-
dığını tahmin etmekte ise de, önümüzdeki aylar tekrar
faaliyete geçmeğe müsait olacağından, MTA'ya tebligat
yaparak sondaj işlerinin tesri edilmesi için, Nafia
Vekâleti nezdinde delaletinizi rica eder, derin saygı-
larımızı sunarız.

SİLİHTAR ELEKTRİK
FABRİKASI

No. 19

Tarih 29.2.41

NB/NG.

UMUM MÜDÜR

Jemü yangın

1

M/

Teknik

İstanbul Elektrik
Santralının tevsiil
için yapılacak etüt-
ler hakkında.

1/13/37

NAFİA VEKÂLETİ
İSTANBUL NAFİA ŞİRKETİ VE
MÜESSESELERİ BAŞKOMİSERLİĞİNE.

İstanbul şehrinin artmakta olan ihtiyacını karşılamak üzere, ileride yapılacak yeni santral tesisi yanında, Ağaçlı-Ayazma linyitlerinden ne dereceye kadar istifade etmek mümkün olduğunu tespit etmek üzere, MTA tarafından mahallinde sondaj yapılması için Nafia Vekâletinin delaleti rica edilmiş ve 19° senesi Birinci Kânun ayında, ikinci cenebi mütesahhisin Ağaçlı-Ayazma mintikasına gönderilmekte olduğunu istihbar ettiğimizden, 138 sayılı ve 2.XII.9° tarihli mektubumuzla keyfiyet, Nafia Vekâleti yüksek makamından istifsar edilmişti. Filhakika, işbu mektubun gönderilmesini müteakip, MTA'nın mütehassıslarından B.Vladimir Kovenko, idaremizle temas ederek tetkikat ve sondaj yapmak üzere mahalline gitmiş ise de, bir hafta sonra avdet ettiği istihbar edilmiş, fakat kendisi ile tekrar temas etmek mümkün olmamıştır. Mevsimin müsaadesizliği yüzünden, o zaman bir şey yapmak mümkün olmadığını tahmin etmekte isek de, önümüzdeki aylar tekrar faaliyete geçmeğe müsait olacağından, MTA ya tebligat yaparak sondaj işlerinin tesri edilmesi için, Nafia Vekâleti nezdinde delaletinizi rica eder, derin saygılarımızı sunarız.

UNUM MÜDÜR

NB/NG.

1

Handwritten text, possibly a header or address, located in the top left corner.

Handwritten text, possibly a date or reference number, located in the top right corner.

G.Y. 9/32/1

Handwritten text, possibly a title or subject line, located in the center of the page.

Main body of handwritten text, appearing to be a letter or document, located in the middle section of the page.

Handwritten text at the bottom left of the page.

Handwritten text at the bottom right of the page.

